

ROZPORZĄDZENIA WŁADZ.

Z c. k. Namiestnictwa.

XVI. 1920/63.

Lwów, dnia 13. maja 1911.

Do

c. k. powiatowej Inspekcji leśnej.

Okólnikiem z dnia 10. stycznia 1910 l. 126/38 poleciło c. k. Namiestnictwo, aby c. k. technicy inspekcji leśnej przy każdej sposobności badali obszary leśne i dorzecza dzikich potoków czy i o ile posiadają warunki usprawiedliwiające podciągnięcie ich pod przepisy ustawy krajowej z 15. czerwca 1904 nr. 93, prowadzili co do tych stosunków dokładne notatki i z końcem każdego roku przedkładali tu swoje relacje z odpowiednimi wnioskami.

Ze sprawozdań przedłożonych za rok 1909 powzięto, że co do właściwości, jakie gleba posiadać powinna, aby podpadała pod powyższą ustawę, różnią się dość znacznie zapatrywania poszczególnych inspekcji leśnych.

Celem ujednostajnienia tych poglądów uważa c. k. Namiestnictwo za potrzebne podać następujące wskazówki, do których w przyszłości zastosować się należy.

Zwraca się więc szczególniejszą uwagę na słowo „przeważnie“ w § 1 powołanej ustawy, gdyż ma ono nadzwyczajnie ważne znaczenie dla oceny natury gruntu, albowiem właśnie od tej przewagi wapienia, łupków lub skał łatwo wietrzejących zależy, czy dotyczący obszar ma pod przepisy w mowie będącej ustawy podpaść.

Jeżeli wierzchnia warstwa gruntu jest tak głęboką, że wystarczy, aby roślina drzewna mogła się w niej należycie rozwijać, w takim razie ma spodnia warstwa gruntu dla życia roślinnego podrzędne znaczenie. Inaczej przedstawia się sprawa, jeżeli wierzchnia warstwa jest tak płytka, że roślina nie może wytworzyć w niej odpowiedniego systemu korzeniowego; wówczas staje się podglebie dla rozwoju roślin drzewnych ważnym czynnikiem i takie gleby bez względu na to, czy podkład ich stanowi wapień czy piaskowiec, posiadają znamiona określone w § 1 wyżej wspomnianej ustawy.

Jako „stromy stoki“ uważać należy nachylenia pionowe większe niż 45° (stopni podziałki 360 stopniowej).

Takich stoczystych zboczy jest w Karpatach znacznie mniej, aniżeli dotychczas zaliczono, a najbardziej strome położenia nie mogą być porównane z nagłą stoczystością krain alpejskich, do których odnoszą się postanowienia analogicznych ustaw, jak wzorowana na nich ustawa krajowa z 15. czerwca 1904, gleba zaś niemal wyłącznie powstała ze zwiertzenia karpackiego piaskowca tworzy urodzajną, średnio głęboką warstwę o właściwościach przeważnie spoistych i nie jest skłonną do uruchomienia.

Powyższe wskazówki odnoszą się do postanowień § 2 do § 7 wspomnianej ustawy.

Przy ocenieniu warunków przepisanych dalszemi postanowieniami tej ustawy, a w szczególności § 9 do § 15 uważa się, że pod dzikimi potokami należy rozumieć strome i nagle nierzadko z nachyleniem ponad 50° spadające nieregularne łożyska potoków, dalej jary, debry i wyrwy, o takim samym spadzie, otoczone stromemi ścierzami ze skał bardzo łatwo wietrzejących, gruzowatych, usypistych i urwistych wypełnione odłamami skał, gruzem i otoką, które przy nagłym topnieniu śniegów na wiosnę lub przy gwałtownych ulewach wzbierają i napełnione masy kamienne unoszą, a podrywając brzegi i ryjąc dna, powiększają olbrzymie masy kamienistej lawy i osadzają w dolinie, zasypując tam grunta na znacznych obszarach.

Właściwych dzikich potoków o charakterze powyższym krótko skreślonym jest mało w naszym kraju, gdyż ich wytworzeniu stoi na przeszkodzie natura petrograficzna

Karpat, przeważnie słabe nachylenie i dość znaczna lesistość stoków, brak wiecznego śniegu i klimat surowy powodujący powolne topnienie śniegu na wiosnę.

W przyszłości należy do powyższych uwag ściśle się stosować i z powyższego stanowiska oceniać, czy pewne grunta leśne podpadają pod przepis ustawy z d. 15. czerwca 1904 Dr. u. k. nr. 93.

Relację za rok 1910 należy najpóźniej do dnia 30. grudnia b. r. przedłożyć.

Za c. k. Namiestnika: *Szeliowski* w. r.